

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش و پرورش تطبیقی

رشته : علوم تربیتی

تعداد واحد : ۳

مؤلف :

دکتر احمد آقازاده

انتشارات دانشگاه پیام نور

تهیه کننده : فریده بیک زاده – عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور
مرکز گنبد کاووس

جایگاه کلی درس :

اینگونه مطالعات می تواند دانشجویان را از تغییرات و اصلاحاتی که در نظامهای تربیتی کشورهای دیگر رخ داده ، مشکلاتی که آنان برای اصلاح و توسعه آموزش و پرورش خود داشته اند ، چگونگی روشها و تدابیری که برای حل مشکلات به کار برده اند آگاه سازد .

گفتار نخست کتاب:

بخش اول : تعریف آموزش و پرورش تطبیقی

**هدف کلی : آشنائی با تعریف آموزش و پرورش تطبیقی و
فواید کاربرد آن**

هدفهای رفتاری :

1- تعریف آموزش و پرورش تطبیقی

2- اهداف مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی

3- فواید و کاربرد مطالعات تطبیقی

تعريف آموزش و پرورش تطبيقي :

آموزش و پرورش تطبيقي ترجمه واژه (Comparative Education) است و آن را بررسي و مقايسه نظامهاي آموزش و پرورش ممالك مختلف جهان ، با توجه به علل پيدایش آنها مي باشد .

فواید و کاربرد مطالعات تطبیقی :

★ نگاهی روشن بر طرز عمل دستگاههای تعلیم و تربیت
ممالک دیگر ، زمینه ی انتقاد و مسئله گشایی از نظام
آموزش و پرورش خویش را فراهم می سازد .

★ مطالعه کننده در ارزشیابی و مقایسه سازمانهای تربیتی
ممالک دیگر از امکانات و مقدراتی که برای پیشرفت و
توسعه آموزش و پرورش و رفع تنگناها موجود است آگاهی
می یابد .

★ در امر آموزش و پرورش از روشهاي جديد بهره مي گيرد و
از تجارب ديگران استفاده مي کند (در هزينه ها و زمان
صرفه جوئي مي کند).

اهداف مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش :

★ برنامه ریزی .

★ برقراری و توسعه و همکاریهای امکان پذیر فرهنگی بین
ممالک مختلف جهان .

★ معرفی نوآوریهای آموزشی و شناخت مسائل جهانی
آموزش و پرورش .

بخش دوم :

تاریخ تحول دانش تعلیم و تربیت تطبیقی :

هدف کلی :

آشنائی با دوره ی نقل مشاهدات و شرح خاطرات سیاحان به عنوان نخستین مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی و نارسائی مطالعات مذکور .

هدفهای رفتاری :

- 1- انگیزه سیاحان از سفر به نقاط مختلف جهان .
- 2- ابتدای مطالعات در زمینه آموزش و پرورش .
- 3- نارسائی های نخستین مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی.

انگیزه سیاحان از سفر به نقاط مختلف جهان :

صرفاً دستیابی به اطلاعات در زمینه تعلیم و تربیت نبوده بلکه مسافرت آنان جنبه سیاسی، مذهبی، تجاری داشته است. یا بعنوان نمایندگان و سفرا از طرف دولت و گسترش روابط دیپلماتی، جاری و غیره.

ابتدائی ترین مطالعات در زمینه تعلیم و تربیت:

را می توان در آثار سفر نامه ، گزارشهای سیاحان و جهانگردان به دست آورد .

قدیمترین مطالعات تطبیقی در زمینه آموزش و پرورش تطبیقی :

در نوشته های گزونفون تحت عناوین تعلیم و تربیت و حقوق در ایران باستان و سیرت کوروش پیدا کرد .
مارکوپولو ، یکی از معروفترین جهانگردان بود که درباره خصوصیات اجتماعی و فرهنگی کشور چین نوشت .

نارسائی های مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی :

★ اغلب گزارشها بر اساس دید و سلیقه شخصی و ذهنی بوده است .

★ شرح و توصیف ویژگی های تعلیم و تربیت جامعه مورد بازدید به صورت غیر سیستماتیک و جسته و گریخته بوده است .

فصل دوم

دوره ای که اقتباس و مدل قرار دادن جنبه های آموزش و پرورش کشوری توسط کشور دیگر متداول بود

هدف کلی فصل :

آشنائی با دوره ی که اقتباس و مدل قرار دادن جنبه های آموزش و پرورش کشوری توسط کشور دیگر متداول بود .

هدفهای رفتاری فصل :

- 1- اقدامات آنتوان جولین جهت پیشبرد مطالعات تطبیقی .
- 2- قانون گای زوت در آموزش و پرورش فرانسه .
- 3- نظر هوراس مان درباره ی اقتباس فرهنگی
- 4- ویژگی های مطالعات تطبیقی در دوره اقتباس فرهنگی

اقدامات آنتوان جولین در پیشبرد مطالعات تطبیقی :

★ آنتوان جولین در یکی از معروفترین مطالعات در زمینه آموزش و پرورش تطبیقی که اقتباس و الگو قرار دادن جنبه - هایی از نظام آموزش و پرورش کشوری توسط کشور دیگر را مورد تاکید قرار داده است .

★ برای جمع آوری اطلاعات از کشورهای مختلف پرسشنامه ای که شامل 146 سوال بود ابداع کرد .

سه اقدام عملی جهت پیشبرد مطالعات آموزشی و پرورش پیشنهاد داد :

- 1- ضرورت تشکیل هیات بین المللی تعلیم و تربیت مجهز به مرکز و اداره کارکنان ثابت .
- 2- تدوین پرسشنامه که بتوان آمار و اطلاعات لازم را جمع آوری کرد .
- 3- چاپ و انتشار مجله تعلیم و تربیت به چندین زبان مختلف .

قانون معروف گای زوت (Guizot) :

که بر اساس آن سیستم آموزش ابتدائی فرانسه در سال 1833 قوام گرفت ، در نتیجه استفاده از یافته ها و اطلاعات در گزارش " کوزن " (نتیجه یکسال مطالعه در کشور پروس) بوده است .

هوراس مان و اقتباس فرهنگی :

★ پس از بازدید از ممالک اروپائی معتقد بود : عاقلانه است که ما از تجارب دیگران سود بگیریم و منتظر نشویم همان تجربه را که دیگران به قیمت صرف زمان و سرمایه فراوان بدست آوردند دوباره تجربه کنیم .

★ از تعلیم و تربیت می توان بعنوان وسیله ای که بالقوه خنثی است ، استفاده کرد .

ویژگی های دوره اقتباس فرهنگی :

★ اکثر افراد این دوره بطور کلی سعی کردند ، در لابلای نوشته ها و گزارشات و مطالعات این را به اثبات برسانند که آگاهی و شناخت درباره تعلیم و تربیت کشوری توسط کشور دیگر از نقطه نظر فراگیری و سرمشق گیری مفید بوده است

★ اکثر مطالعات از درجه علمی ، کمی برخوردار بوده اند .

★ اکثر مطالعات این دوره بدون طرح تحقیق دقیق قبلی بوده است .

★ مطالعات به صورت نامنظم و غیر سیستماتیک ارائه شده است .

★ عدم وجود اصطلاحات استاندارد و تعریف شده ، مانع بزرگی در کار مطالعه گران این دوره بوده است .

فصل سوم

دوره ای که مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش تحت تاثیر نهضت انترناسیونالیستی قرار گرفت .

هدف کلی : آشنائی دانشجو با دوره ای که مطالعات تطبیقی تحت تاثیر نهضت انترناسیونالیستی قرار گرفت .

هدفهای رفتاری :

- 1- طبقه بندی مطالعات و نوشته های این دوره
- 2- عوامل مانعی در مسیر مقایسه و بررسی آماری
- 3- هدف از تاسیس سازمان یونسکو و ارکان آن
- 4- وظایف سازمان (OECD) و نقش آن .

طبقه بندی مطالعات این دوره :

الف - مطالعات و تحقیقاتی که جنبه ی جهان شمولی داشت و اکثر کشورهای جهان را در بر می گرفت . دانشمندان این گروه با احساسات بشر دوستانه و بیشتر به مسائل و مشکلات تعلیم و تربیت در مقیاس وسیع تر از وطن خود توجه داشتند .

ب - مطالعاتي که منحصر به انتشار آمار و اطلاعات کمي جنبه هاي مختلف آموزش و پرورش ممالک جهان مي باشد .
دفتر بين المللي تعليم و تربيت نقش اساسي و موثري در انتشار اينگونه اطلاعات داشته است .

ج - تحقیقات و مطالعاتی که به یاری آمار و اطلاعات جمع-
آوری شده و توسط سازمان های بین المللی مانند یونسکو
انجام گرفته است .

د - افزایش فعالیتهای سازمانهای چون یونسکو ، سازمان
همکاری و گسترش اقتصادی

وظایف سازمان OCED – سازمان همکاری و توسعه اقتصادی :

★ هماهنگ نمودن سیاست های اقتصادی کشورهای
عضو

★ کمک به کشورهای در حال رشد و واجد شرایط

★ توسعه و گسترش روابط بازرگانی بین کشورهای عضو

فصل چهارم

دوره ای که به نظام آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی توجه شد .

هدفهای کلی : آشنائی با دوره ای که نظام آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی توجه گردید .

هدفهای رفتاری فصل چهارم :

1- نظرات میشل سدلر در مورد این دوره از مطالعات تطبیقی

2- روش کندل در زمینه ای آموزش و پرورش تطبیقی ، خصوصیات ملی

3- مراحل روش کندل در مطالعات تطبیقی

4- "بردی" و مطالعات تطبیقی

5- اصول انتقادی "هنز" از مطالعات تطبیقی

دوره ای که آموزش و پرورش به عنوان یک نهاد اجتماعی مطرح شد :

دانشمندان این دوره از مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش با این اعتقاد که نظام آموزش و پرورش یکی از نهادهای اجتماعی است دست به پژوهشهای تطبیقی زدند .

نظرات “ میشل سدلر “ در مورد این دوره از مطالعات :

★ آموزش و پرورش را مولود يك سري از عوامل و نیروهاي اجتماعي و تاريخي مي داند .

★ مطالعه و بررسی مدارس به عنوان نهاد اجتماعي جزء لاینفك جامعه است .

★ مطالعه بدون در نظر گرفتن نیروها و عوامل موثر مورد بررسی قرار گیرد اعتبار و صحت علمی ندارد .

★ مطالعات او بیشتر به تحلیل و شرح و تفسیر پویای پدیده-ها به جای توصیف متمرکز شد .

★ سدler از سال 1894 تا سال 1895 توانست به توسعه دانش تعلیم و تربیت تطبیقی انگلستان خدمت شایانی نماید .

★ سدler مطالعات خود را به صورت تاریخی ، تجربی و تطبیقی ارائه داد .

★ سدler در ارائه این حقیقت که نظام آموزش و پرورش هر جامعه را باید در متن آن جامعه مورد مطالعه قرار داد ، سهم بسزائی داشت .

★ سدler معتقد بود اسناد ، مدارك تاریخی ، اجتماعی ، سیاسی و اقتصادی حکم مصالح ساختمانی نظام تعلیم و تربیت را دارند .

نقطه نظر های دانشمندان این دوره :

ایساک کندل :

★ پدر دانش تعلیم و تربیت تطبیقی مرسوم است .

★ کتاب او آموزش و پرورش تطبیقی نام دارد .

★ در تمام بررسی های ، مسائل و مشکلات سیاسی و

اجتماعی را در رابطه با نوع تعلیم و تربیت مورد بحث قرار

دارد .

مقالات و کتب ایساک کندل :

1- مطالعات در زمینه آموزش و پرورش تطبیقی

2- آخر جنگ بر روی تعلیم و تربیت آمریکا

3- عصر جدید در تعلیم و تربیت

4- روش شناسی در تعلیم و تربیت تطبیقی

عواملی که کندل در حین مطالعات به آن توجه داشت :

1- ملت گرایی

2- خصوصیات ملی

3- زمینه های فرهنگی تاریخی

روشی که کندل در مطالعات استفاده می کرد :

استفاده از روش تاریخی (Historical approach) در توصیف عوامل گوناگون و ضرورت به کارگیری این روش تاکید داشت .

به اعتقاد کندل ارزش عمده ی پژوهشهای تطبیقی در :

الف – در تجزیه و تحلیل علل به وجود آورنده مسائل و
معضلات تعلیم و تربیتی است .

ب - مقایسه تفاوت‌های موجود بین نظام‌های آموزش و پرورش
ممالک مورد مطالعه با توجه به تفاوت‌ها

روش کلی کندل در اکثر مطالعات شامل سه مرحله است :

1- مرحله فهرست مطالب مبتنی بر توصیف و تشریح – در این مرحله ارائه واقعیت ها مانند نوع سازمان ، شیوه ی مدیریت ، مورد طبقه بندی و سپس توصیف می شوند .

۲- مرحله کاربرد تاریخی Historical – Functional

★ مرحله تعیین هویت ویژه مطالبات آموزش و پرورش
تطبیقی است

★ محقق به تفاوتها و عوامل بوجود آورنده ی مشکلات
توجه دارد

۳- مرحله انتخاب اصلح (Melioristic) :

محقق به مطالعه نظامهای سایر ممالک می پردازد و در سایه یک سری ارزشیابی به یک نوع بینش فلسفی می رسد .

“ نیکلاس هنز ” دیگر محقق برجسته آموزش و پرورش تطبیقی است .

★ مهمترین آثار او کتاب آموزش و پرورش تطبیقی است .

★ مطالعات او صرفا مبتنی بر اطلاعات آماری صورت
گرفت .

★ هنر معتقد است نظام آموزش و پرورش يك جامعه متاثر از کاراكثر ملي جامعه است .

★ هنر کاراكثر ملي را منبعت از نیروها وعوامل مي داند که در طول تاريخ قوام وشکل يافته است .

**بنظر هنر عواملی که بدوا در مطالعات تطبیقی باید
مورد تجزیه و تحلیل قرار گیرند عبارتند از :**

1- نژاد "Race"

2- زبان "Language"

3- محیط اجتماعی "Social Environment"

4- محیط فیزیکی "Physical Environment"

5- مذهب "Religion"

6- افکار و عقاید فلسفی "Social and Philosophical"

"Traditions"

فصل پنجم

دوره ای که محققان مطالعات تطبیقی از روشهای علمی معمول در علوم اجتماعی بهره گرفتند .

هدف کلی: آشنائی دانشجویان با دوره ای که محققان مطالعات آموزش و پرورش تطبیقی از روشهای معمول در علوم اجتماعی بهره گرفتند .

هدفهای رفتاری فصل پنجم :

- 1- ویژگیهای مطالعات این دوره
- 2- نظرات "بردی" درباره مطالعات تطبیقی
- 3- مراحل مطالعات تطبیقی "بردی"
- 4- "ادینک" و دلایل افزایش هزینه های تعلیم و تربیت
- 5- شاخص مرکب و فرمول آن

ویژگیهای مطالعات این دوره :

استفاده از روش اسقرائی (inductive Method) در رد یا قبول فرضیه های تحقیقی

★ جرج زی.اف بردی " از برجسته ترین پژوهشگران این دوره است .

★ بردی معتقد بود بدون داشتن متد یا روشی مشخص هر گونه مطالعه تطبیقی امکان پذیر نیست .

بردی در جریان مطالعات تطبیقی آموزش و پرورش ۴ مرحله را مشخص کرد:

1- مرحله توصیف "Description":

به توصیف نموده‌ها و پدیده‌های مورد تحقیق بر اساس شواهد و اطلاعات از منابع مختلف می‌پردازد.

2- مرحله تفسیر :

این مرحله شامل واریسی اطلاعات است که در مرحله اول توصیف شده و در این مرحله به تحلیل می پردازد .

3- مرحله همجواری :

اطلاعاتی که در مراحل 1 و 2 گذشته طبقه بندی می شوند و
پهلوی هم قرار می گیرند یعنی مقایسه تشابهات و تفاوتها

4- مرحله مقایسه :

تمام اطلاعات در این مرحله با جزئیات در زمینه تشابهات و تفاوتها مورد بررسی و مقایسه قرار می گیرند و رد یا قبول فرضیه تحقیق در این مرحله امکان پذیر می باشد .

★ یکی از مطالعات کلاسیک این دوره توسط فردریک ادینگ صورت گرفت.

★ مطالعات او در زمینه وابستگی دستگاه تعلیم و تربیت با رشد اقتصادی بود.

★ ادینگ معتقد بود که بین حجم کل درآمد ملی و درصدی که از آن صرف هزینه های آموزش و پرورش می گردد رابطه نزدیکی وجود دارد.

★ ادینگ نتیجه گرفت که کشورهایی که درصد بیشتری از درآمد ملی را به آموزش و پرورش اختصاص می دهند به آن معنی نیست که چون ثروتمندتر هستند لذا توانایی چنین کاری را دارند.

عواملی که موجب افزایش هزینه های تعلیم و تربیت می شوند عبارتند از :

- 1- افزایش تعداد دانش آموزان واجد شرایط مدرسه رو
- 2- افزایش تعداد معلمانبا تحصیلات بالاتر که ضرورتا حقوق بیشتری باید به استخدام موسسات آموزشی درآیند.

3- تعلیمات جدید احتیاج به ساختمانهای مجهز با وسایل پیچیده تری دارند که این خود هزینه ها را افزایش می دهد.

4- فعالیت های موسسات آموزشی بعد از جنگ جهانی در سراسر جهان بخصوص ممالک صنعتی و پیشرفته

5- اهمیت یافتن تعلیمات عالی

شاخص مرکب وفرمول آن :

شاخصي که سطح رشد اقتصادي جوامع مورد مطالعه را مشخص مي کند . شاخص مرکب 75 کشور مورد تحقيق را در 4 گروه مختلف جاي داد بر اساس فرمول ذيل به دست آمد :

$$I = S + 5.t$$

در فرمول شاخص مرکب :

5 : عدد ضربی که این دو محقق در نتیجه محاسبات و همبستگی بین **It** استفاده کرده اند .

t : درصد دانشجویان دوره آموزش عالی نسبت به کل گروه سنی 20 تا 24 سال .

S : درصد دانش آموزان نسبت به کل جمعیت دوره متوسطه گروه سنی 15 تا 19 سال .

I : شاخص مرکب منابع انسانی .

ویژگی های این دوره از مطالعات در زمینه های آموزش و پرورش :

1- اغلب پژوهشها این دوره به صورت تجربی و با استفاده از روشهای آماری صورت گرفته است .

2- پژوهندگان این دوره عملا از تجارب تحقیق و شیوه های بررسی معمول در علوم اجتماعی استفاده کرده اند .

3- تدوین گمانه یا وضع فرضیه تحقیقی و به معرض آزمایش گذاشتن آن مورد عمل اغلب پژوهندگان این دوره قرار گرفت .

4- توجه خاص این دوره به نشان دادن شاخص ها و متغیرهای مورد آزمایش به صورت کمی و محاسبه ای و درجه وابستگی آنها نسبت به هم .

گفتار دوم

هدفهای کلی گفتار دوم :

آشنای دانشجویان با مفاهیم واصطلاحات آموزش و پرورش
تطبیقی .

هدفهای رفتاری گفتار دوم :

- 1- تعریف مدیریت متمرکز و غیر متمرکز – محاسن و معایب آنها .
- 2- عوارض ناشی از کاهش هزینه های آموزش و پرورش .
- 3- انواع هزینه های آموزش و پرورش .
- 4- سواد آموزی کارساز

تعريف مدیریت متمرکز آموزشی :

★ در این روش اصول و خط مشی های بنیادی برنامه ها ، سیستمهای اجرایی و مالی از طرف دستگاه مرکزی که معمولا آموزش و پرورش است اعمال می گردد .

★ مصوبات و دستورالعمل‌های دستگاه مرکزی بصورت اداری
واجب الاجرا به تمام مسئولین رده پائین سازمانی ابلاغ
می شود.

معایب مدیریت متمرکز :

1- در این روش به مقتضیات و شرایط محلی و منطقه ی کمتر توجه می شود .

2- اختیار و تصمیم گیری نهائی به عهده بالاترین مقام در سلسله مراتب تشکیلاتی است .

3- بورکراسی اداری شدت می یابد و در انتظار حل و فصل امور از طرف دستگاه مرکزی فرصت‌ها برای اخذ تصمیمات از طرف مسئولانی که مستقیماً با مشکلات آموزشی مواجه هستند از دست می رود.

4- به علت عدم آزادي عملا در تهيه محتوا و روش آموزش و پرورش ، بتدریج بي ثمری برنامه های آموزشی بوجود می آید

5- نوسانات سياسي که منجر به تغيير مسئولان دستگاہ مرکزی آموزش مي شود ، زندگي آموزشي را متزلزل مي کند.

محاسن مدیریت متمرکز :

1- خط مشی واحد و دستورالعمل های متجانس مانع ناهماهنگی و پراکندگی در تصمیم گیری می شود .

2- چنانچه خط مشی ها و سیاستهای واحد از طرف دستگاه مرکزی از لحاظ محتوی غنی و مطلوب باشد . می تواند ضعف و کاستی های تصمیم گیری در رده های پائین دستگاههای اجرایی را به دلیل کمبود کارشناسان و نیروی انسانی کاردان تعدیل دهد .

3- امکان انجام طرحهاي آموزشي و عمراني در جهت ساخت
موسسات جامعه آموزشي و نشر كتب درسي در مقياس
وسيع از طريق مديريت متمرکز ممکن تر و کم هزینه تر است

4- کشورهایی که دارای سوابق تاریخی ، نژادی و زبانی متمرکز دارند و از نظر وسعت کوچک هستند اعمال مدیریت آموزشی بصورت متمرکز کارآئی بهتری دارند .

تعريف مدیریت غير متمرکز آموزشی :

حل و فصل امور در نظامهاي آموزشی بين دستگاه مركزي با مقامات محلي آموزش و پرورش ، مديران و كادر آموزشی تقسيم مي شود .

در مدیریت غیر متمرکز اداره آموزش و پرورش بر سه اصل استوار است :

الف – اجتناب دستگاه مرکزی از امر و نهی کردن مستقیم در امور آموزش و پرورش نواحی است و آموزش و پرورش بصورت قدرت هماهنگ کننده و تسهیل کننده عمل می کند.

ب- تفویض اختیارات وسیع و همه جانبه به مقامات محلی
و آموزش و پرورش .

ج- ترغیب و تشویق مردم در امر سرمایه گذاری و تاسیس
مداری و کانونهای آموزشی .

محاسن و مدیریت غیر متمرکز آموزشی :

1- مقامات محلی آموزش و پرورش که از طرف مردم انتخاب می شوند نسبت به واقعیت های زندگی آموزشی منطقه خویش آگاهی دارند .

2- مدیریت غیر متمرکز از لحاظ بکارگیری نیروهای محلی
و بهره گیری از امکانات منطقه ای به صورت یک کوشش
جمعی و همگانی عمل می کند.

3- حوادث ونوسانات سياسي که منجر به تغيير مديريتها در سطوح بالا مي شود تاثير چنداني بر اداره ي امور مناطق نهي گذارد.

4- استفاده از روش غیر متمرکز موجب می شود تا افراد سازمانهای آموزشی از بند کنترل شدید رها می شوند.

5- در اجراي طرحهاي آموزشي كه نتايج آن ناشناخته است ، گروه كمترى از مردم و دانش آموزان در صورت عدم توفيق و شكست آن طرح متحمل زيان مي شوند .

6- ابتکارات فردي و اعتماد بنفس مردم منطقه در زمينه ي
اخذ تدابير و چاره جوئيها تقويت مي شود .

7- براساس شرايط و حوائج محلي و منطقه اي مجال نفوذ را
ازاستعمار مي ستاند.

معایب مدیریت غیر متمرکز آموزش :

1- در مناطقی که نیروی انسانی تعلیم یافته ندارد و ضعف در شناسایی نیازها و ضرورت‌ها وجود دارد ، تفویض اختیار و اعمال شیوه غیر متمرکز مدیریت نارسائیهای گوناگونی را سبب می‌شود .

2- بعلت داشتن دوستان و بستگان ، اعضا انجمن ها
وشوراها به منافع گروه خاصي تصميم مي گيرند و به منافع
عده اي صدمه مي زنند. (پارتي بازي)

3- هزینه های آموزش و پرورش که به شیوه غیر متمرکز اداره می شود ، به علت نشر و چاپ کتب درسی برای هر منطقه با توجه به شمار دانش آموزان محدود و تهیه وسایل در مقیاس کم افزایش می یابد .

در بررسی نظامهای آموزشیممالک مختلف جهان اخیرا دو گرایش متضاد در نحوه ای اداره امور آموزش و پرورش به چشم می خورد :

★ گرایش به سوی عدم تمرکز – مانند کشورهای مکزیك ،
پاکستان ، ایران اخیرا به خاطر تسهیل در اداره امور آموزشی
، سرزمین های خود را به مناطق و نواحی متعدد آموزشی
تقسیم کرده اند .

★ در کشورهایمانند امریکا که شیوه غیر متمرکز اداره می شود ، گرایش معکوسی به چشم می خورد چون ایلات فقیر از عهده ی هزینه های آموزش و پرورش بر نمی آیند .

انواع هزینه های آموزش و پرورش :

هزینه های جاری

:(Current Expenditure)

شامل حقوق کارکنان اداری و آموزشی ، هزینه های رفاهی
معلمان ، خرید تجهیزات و وسایل آموزشی و هزینه های
ماموریت ها .

هزینه های سرمایه ای

• (Capital Expenditure)

هزینه خرید زمین ، خرید ساختمان مدارس و وامهائی معلمان
و کادر اداری

عواملی که ناشی از کاهش هزینه های آموزش و پرورش می شوند:

1- نهاد آموزش و پرورش مجبور است عده ی زیادی از معلمان و دبیران با تجربه ی خود را که حقوق بالا طلب می کنند از دست بدهد و جای آنها را با معلمان و دبیران کم مایه با حقوق کمتری عوض کند.

2- افزایش نسبت شاگرد به معلم که منجر به انباشتن عده
زیادی از دانش آموزان در کلاسهای درس می شود ، اجتناب
ناپذیر است .

3- تنگناهاي مالي ناشي از کاهش هزينه ها امکان احداث مدارس و کلاسهاي درس را دشوار مي سازد اين امر استفاده از مدارس و کلاسهاي درس را افزايش مي دهد.

4- نظام آموزش و پرورش در جهت انواع آموزشهایی گام بر می دارد و بتدریج توان و برقراری تعلیمات پر خرج تر از جمله آموزش های فنی و حرفه ای را از دست می دهد .

5- تامین فضاي آموزشي ، آزمایشگاهها ، کتابخانه ها و وسایل آموزشي میسر نهي گردد .

6- مدت تعلیمات همگانی کاهش می یابد.

7- نوآوری در آموزش و پرورش که مستلزم مخارج و هزینه ها
ی فراوانی است تحقق عینی نمی یابد.

عوامل شتابنده رشد جمعیت :

1- دسترسی به تعلیمات همگانی را مشکل تر می سازد و نرخ بی سوادان را افزایش می دهد .

جدول 104

2- فضاهای آموزشی به علت افزایش سالانه ثبت نامهای مدارس پرجمعیت تر می شوند و در نتیجه کیفیت آموزش تنزل می یابد .

3- به جهت تقاضاي فزاينده ي افراد براي آموزش ابتدائي ،
حجم نسبتا چشمگيري از بودجه آموزش و پرورش به
تعليمات ابتدائي اختصاص مي يابد و عملا سهم تعليمات
متوسطه و عالي از بودجه آموزش و پرورش کاهش مي يابد .

4- افت تحصيلي به علت كمبود معلمان ، كتب درسي ،
فضاهاي آموزشي افزايش مي يابد .

تعريف سواد آموزی کارساز

• (Functional Literacy)

سواد آموزي کارساز ، آموزش حرفه اي است . نيروي محرکه و جان تازه اي به مبارزه در امر سواد آموزي بخشيده ، آموزش سواد با تعليم حرفه و کار همراه است .

توسعه نیروی انسانی

•(Human Capital Development)

توسعه سرمایه انسانی با افزایش سطح دانش و معلومات ،
مهارتها و فنون و استعدادهاي کلیه آحاد جامعه اطلاق مي
شود .

تعریف توسعه نیروی انسانی از دیدگاه اقتصادی :

افزایش و گردآوردن سرمایه انسانی و استفاده موثر و
مطلوب از آن در توسعه اقتصادی

تعریف توسعه نیروی انسانی از دیدگاه اقتصادی :

آماده شدن افراد جهت شرکت در امور سیاسی و توانائی و
آمادگی در اجرای تکالیف و مسئولیتهائی که در شرایط
برقراری دموکراسی به آنان واگذار می شود .

تعریف توسعه انسانی از دیدگاه فرهنگی – اجتماعی :

به افراد امکان می دهد تا در زندگی اجتماعی از معنویات
بیشتری بهره مند گردند و از قابلیت های اجتماعی خویش در
امر مشارکت و همکاری و تعاون به نحو مطلوب استفاده
نمایند.

سالنامه آماری آموزش و پرورش

:(Educational Statistical yearbook)

این کتاب حاوی اطلاعات آماری درباره شمار بیسوادان ، شمار دانش آموزان و دانشجویان ، تعداد کارکنان آموزشی و اداری به تفکیک جنسیت در مقاطع مختلف تحصیلی ، میزان هزینه های آموزش و پرورش ، شمار دانشمندان ، مهندسان ، کتابخانه ها ، سینماها ، کتب و مجلات و روزنامه ها در بیش از 200 کشور می باشد .

اداره آمار یونسکو :

مسئول تدوین و انتشار این اثر است و اطلاعات مندرج شده در این کتاب از طریق پرسشنامه های همراه کتاب راهنما به کشورهای عضو ارسال می گردد .

آموزش قبل از دبستان

• (Pre – School Education)

دوره ای که قبل از آغاز مرحله آموزش ابتدائی به منظور پرورش و تربیت کودکان سنین 2 تا 6 سال ایجاد شده است .

دوره های آموزش قبل از دبستان شامل :

مهد کودک (Nursery School) ★

کودکستان (Kindergarten) ★

محورهای آموزشی دوره ی قبل از دبستان :

آموزش بر محور آموزش بهداشت ، زندگی اجتماعی ، آشنائی با طبیعت ، زبان ، موسیقی و هنر استوار است .

آموزش ابتدائی (Primary Education):

به مرحله آموزش رسمی و همگانی گویند و سن ورود و طول مدت تحصیل در این دوره در ممالک مختلف متفاوت است . معمولترین سن آغاز این دوره سن 5 تا 7 سالگی است .

مدارس میانه (Middle Schools):

حد واسط بین تعلیمات ابتدائی و متوسط است . این دوره در بعضی از کشورها بنام دوره راهنمایی مرسوم است و در برخی از کشورها بنام مرحله اول دوره متوسطه .

آموزش متوسطه

• (Second Level Of Education)

دوره اي از تحصيلات است كه آموزش گروه سني 11-12 تا 17-18 ساله را بر مي گيرد . در بعضي از كشورها به دو دوره متوالي و متمايز تقسيم مي شود و در بعضي از كشورها يك دوره ي كامل متوسطه است .

مدارس متوسطه جامع

•(Comprehensive Secondary School)

این دوره شاگردان گروه سنی مشابه را پوشش می دهد و برنامه جامعی شامل دروس کلاسیک ، فنی ، تخصصی و بازرگانی است ، برای هر نوع استعداد و تمایل .

آموزش بزرگسالان (Adult Education):

★ آموزش پایه ای است برای آنان که هرگز فرصت رفتن به مدرسه نداشتند.

★ آموزش تکمیلی است برای آنان که قصد ادامه تحصیل در مقاطع رسمی دارند (ادامه ابتدائی و ...).

★ تمدید آموزش است برای دوره های ضمن خدمت ، کارآموزی ، بازآموزی .

کار آموزشی (Training) :

مهارتهای خاص برای اشتغال به یک حرفه معین است .
آنچه در کار آموزشی می باشد آن است که موضوعهای
آموزشی باید با نیازهای بازار کار مناسب باشد .

آموزش عالی (Higher Education) :

به دوره ای اطلاق می شود که بعد از دوره ای متوسطه ادامه دارد. آموزش عالی به دو شکل است:

1- آموزش کوتاه مدت

2- آموزش بلند مدت

آموزش عالی کوتاه مدت

:(Short Cycle Of Higher Education)

نوعی از آموزش است که حداکثر طول مدت آن بعد از اتمام دوره ی متوسطه دو سال است .

اهداف دوگانه آموزش عالی کوتاه مدت :

فراهم آوردن فرصت های اشتغال برای تعداد هموراه در حال رشد جوانان و کاهش آن دسته از دانشجویان که ممکن است تنها به ازدحام دانشگاهها بیفزاید .

آموزش عالی بلند مدت

: (University Education)

آموزشی دانشگاهی در راس هرم آموزش عالی قرار دارد و هدف غائی آن تربیت افرادی متخصص کارشناس ، متفکر از نظر علمی و فنی برای کشور است .

مدارک و درجات تحصیلی دانشگاهی :

۱- دیپلم تعلیمات عالی یا فوق دیپلم (Diploma Of Higher Education):

دوره ای دو ساله تحصیلی در یکی از موسسات آموزش عالی
کوتاه مدت

۲- درجه لیسانس یا گواهینامه کارشناسی :

دوره 4 ساله پس از دوره متوسطه در یکی از موسسات
آموزش عالی

لیسانس یا گواهینامه کارشناسی شامل دو نوع مدرک از نظر رشته های کلی دارد:

لیسانس یا دانشنامه کارشناسی در رشته علوم انسانی و
اجتماعی تحت عنوان:

Bachelor of art (BA)

Bachelor of Science (BS)

۳- فوق لیسانس یا دانشنامه کارشناسی ارشد :

دارندگان لیسانس حداقل دو سال و حداکثر سه سال واحدهای درسی را گذرانده ، اعطای می شود .

**کارشناسی ارشد شامل دو نوع مدرک از
نظر رشته های تحصیلی می باشد :**

Master Of Art(MA)

Master Of Science (MS)

۴- درجه دکترا (Doctoral Degree) :

عالي ترين درجات علمي دانشگاهي است . گذراندن رساله و دفاع از آن الزامي است

درجه دکترا شامل دو نوع مدرک از نظر رشته تحصیلی می باشد :

Doctor Of Philosophy (Ph . D) دکترای علوم انسانی
و اجتماعی

Doctor Of Science (D.SC) دکترای علوم تجربی

آموزش مکاتبه ای

:(Correspondence Education)

مدارس ، دانشگاهها و سایر موسسات آموزش از طریق ارسال جزوات درسی توسط پست ، آموزش دانش آموزان و دانشجویان را میسر می سازند با استفاده از فیلم های آموزشی ، نوارهای درسی و

جمعیت لازم التعلیم :

به کلیه جمعیتی که بر اساس ضوابط و تعلیمات همگانی یا اجباری کشوری مجبورند در مدرسه حضور یابند ، اطلاق می شود .

جمعیت دانش آموز :

به مجموع دانش آموزان مقاطع آموزشی از جمله کودکان ، ابتدایی اطلاق می شود .

ضریب اشتغال به تحصیل ظاهری :

★ عبارت است از نسبت دانش آموزان در يك مقطع تحصیلي در يكسال معین به جمعیت گروه سنی همان مقطع در همان سال .

ضریب گذر تحصیلی :

★ به نسبتی از شمار دانش آموزان که در سال تحصیلی معین از يك مقطع تحصیلی وارد مقطع تحصیلی دیگر می شوند و یا در داخل يك مقطع از يك کلاس به کلاس بالاتر می روند ، اطلاق می شود .

اتلاف در اثر تکرار پایه های تحصیلی :

عدم توفیق در امتحانات که لازمه ارتقاء از کلاسی به کلاس بالاتر است و دانش آموزان را مجبور می کند پایه ی تحصیلی و کلاس را تکرار کنند ، اتلاف آموزشی می گویند .

اتلاف آموزشی از دو لحاظ زیان آور است:

1- دانش آموز وقت و سرمایه ی معنوی و مادی دوره گذشته خود را از دست می دهد.

2- از نظر اجتماعی قسمتی از امکانات آموزشی جامعه بهبود یافته تلف می شود.

اتلاف در اثر ترک تحصیل :

عبارت است از جدایی دانش آموز از مدرسه و محیط تحصیلی به دلایل مشکلات آموزشی ، اقتصادی واجتماعی

آموزش و پرورش در ژاپن

فصل اول

هدف کلی این فصل :

آشنائی دانشجو با تاریخ تحول آموزش و پرورش ژاپن

هدفهای رفتاری :

- 1- کانونهای آموزشی گوناگون
- 2- قانون اساسی آموزش و پرورش ژاپن
- 3- اصلاحات آموزشی در ژاپن
- 4- ویژگی های شورای مرکزی ژاپن

کانونهای آموزشی گوناگون در ژاپن :

★ فرزندان طبق جنگجویان (سامورائی) در مدارس
سامورائی

★ فرزندان افراد متمکن چون بازرگانان در مدارس
مخصوص خود

★ فرزندان روحانیون در مکتب خانه

مدارس تراگويا :

عمومي ترين نهاد آموزشي بحساب مي آمد و به عنوان تنها نهاد
عمومي آموزش و پرورش محسوب مي شد .

قانون اساسی جدید در ژاپن :

قانون اساسی 1946 تحت عنوان قانون اساسی جدید نامیده می شود ، بنیادهای اجتماعی – نظام دموکراسی در ژاپن را پس از جنگ دوم جهانی پی ریزی نمود .

قانون اساسی ژاپن بر دو نکته اساسی تکیه دارد:

1- تعلیم و تربیت را از حقوق مسلم هر فرد تلقی می نماید و این معنا را که این حق عطیه ملوکانه است و باید توسط امپراتور به مردم ارزانی گردد را مردود می شمارد.

2- بر خلاف گذشته (دوره میچی) فرمان امپراتور نمی تواند اهداف و ماهیت آموزش و پرورش را مشخص نماید بلکه از طرف خواست و تمایلات مردم مشخص می گردد .

تصویر جامعه آرمانی ژاپن :

در سال 1966 شورای مرکزی ژاپن برای بهبود برنامه های آموزشی ، سندی را با چهار هزار کلمه تحت عنوان تصویر جامعه آرمانی ژاپن منتشر نمود . این سند مرجع و چهار چوب برنامه ریزی اصلاحات آموزشی ژاپن قرار گرفت .

ویژگی های سند جامعه آرمانی ژاپن :

الف – به عنوان یک فرد:

- 1- آزاد باشد.
- 2- متکی به خود باشد.
- 3- صاحب اراده باشد.
- 4- حق شناس و حرمت گذار باشد.
- 5- مسلط بر نفس خویش باشد.

ب- به عنوان یک عضو از خانواده:

- 1- خانه را بصورت محلي دليپذير و شادي بخش در آورد.
- 2- خانه را جايگهي براي آموزش و پرورش قرار دهد.
- 3- مهمان نواز باشد.

ج- به عنوان یکی از اعضاء جامعه:

- 1- کار جو و کار طلب باشد .
- 2- خلاق باشد .
- 3- به ارزش های اجتماعی احترام بگذارد.

د- به عنوان یک فرد ژاپنی :

- 1- مین دوست و وطن خواه باشد .
- 2- به مواریت فرهنگی احترام بگذارد.
- 3- مروج ویژگیها و هنجارهای عالی ملی باشد.

★ امروزه ساختار نظام آموزش و پرورش ژاپن بر فلسفه ای استوار است که ویژگیهای زندگی ملی ژاپنی ها و ارزشها و سنتهای اجتماعی مختص به آن را حفظ می نماید.

فصل دوم

اداره و سازمان آموزش و پرورش ژاپن

هدف کلی این فصل :

آشنایی با اداره و سازمان آموزش و پرورش ژاپن

هدفهای رفتاری این فصل :

- 1- خط مشی و سیاستهای ملی آموزش و پرورش ژاپن.
- 2- اختیارات وزارت آموزش و پرورش ژاپن پس از تصویب قانون 1956 .
- 3- عدم موفقیت سیستم مدیریت غیر متمرکز در ژاپن .
- 4- چگونگی اداره امور آموزش و پرورش در حال حاضر در ژاپن.

خط مشی و سیاستهای ملی آموزش و پرورش ژاپن :

ارگانهای اداره کننده :

1- کمیته آموزش و پرورش مجالس مقننه .

2- کمیته های آموزش و پرورش احزاب .

3- دیوان عالی کشور که وظیفه مطابقت قوانین و نظارت را بر عهده دارند .

4- اتحادیه معلمان .

5- اتحادیه های صنفی و تجاری که خواستار انطباق روند آموزش و پرورش با نیازمندیهای جامعه صنعتی هستند .

اختیارات وزارت آموزش و پرورش پس از تصویب قانون ۱۹۵۶:

- توسعه و گسترش مراکز آموزشی و تحقیقاتی.
- استخدام کارکنان و نصب رؤسای آموزش و پرورش و شوراهای آموزشی در استان و شهرستان‌ها.
- تصویب محتوی دروس و انتشار کتب درسی.

★ دادن مجوز جهت تاسیس دانشگاه

★ نظارت بر امر خدمات جوانان .

★ کتابخانه ها و موزه ها.

★ کتابخانه ها و موزه ها.

عدم موفقیت در سیستم مدیریت غیر متمرکز در ژاپن :

- ★ ساخت فرهنگی مردم ژاپن.
- ★ پراکندگی واحدهای مدیریت.
- ★ نبودن بودجه کافی.
- ★ عدم هماهنگی با دولت محلی.

چگونگی اداره آموزش و پرورش در حال حاضر در ژاپن (از سال ۱۹۶۶ به بعد) :

★ اقدامات اعضاء شوراهای محلی آموزش و پرورش توسط رئیس حکومت محلی با موافقت پارلمان.

★ بودجه آموزش و پرورش و نظارت بر خرج آن به عهده رئیس دولت محلی است.

★ شوراها و تاسيس مدارش و مراکز علمي و فرهنگي ،
تنظيم مواد درسي و انشار کتب تابع ضوابط مزارتي هستند .

★ اداره امور از سويي بين مقامات مرکزي ومحلي و از سوي
ديگر بين آموزش و پرورش استان و شهرستان است .

فصل سوم

مقاطع مختلف آموزشی ژاپن

هدف کلی این فصل :

آشنائی دانشجویا مقاطع مختلف آموزش ژاپن

هدفهای رفتاری این فصل :

- 1- مراحل آموزشی ژاپن نمودار مراحل
- 2- اهداف آموزش و پرورش
- 3- اهداف آموزش عالی در ژاپن
- 4- گروههای دانشگاهی ژاپن
- 5- شرایط پذیری دانشگاهها در ژاپن و عدم موفقیت جذب دانشجویان خارجی

مراحل آموزشی ژاپن :

۱- آموزش قبل از مدرسه :

شامل کودکانها و مهد کودکیها است .

کودکستانها سنین 3 و 4 یا 5 ساله را می پذیرند .

★ اغلب کودکانها توسط بخش خصوصی احداث می شوند و با نظارت و مشارکت مقامات محلی اداره می شوند.

★ مهدهای کودکان توسط مقامات رفاه اجتماعی محل دایر می گردند.

★ ظوابط برنامه آموزشی برای کلیه کودکانها از طرف وزارت آموزش و پرورش مشخص می شود . محور آموزشهای این دوره شامل : آموزش بهداشت ، زندگی اجتماعی ، زبان ، موسیقی و هنر است .

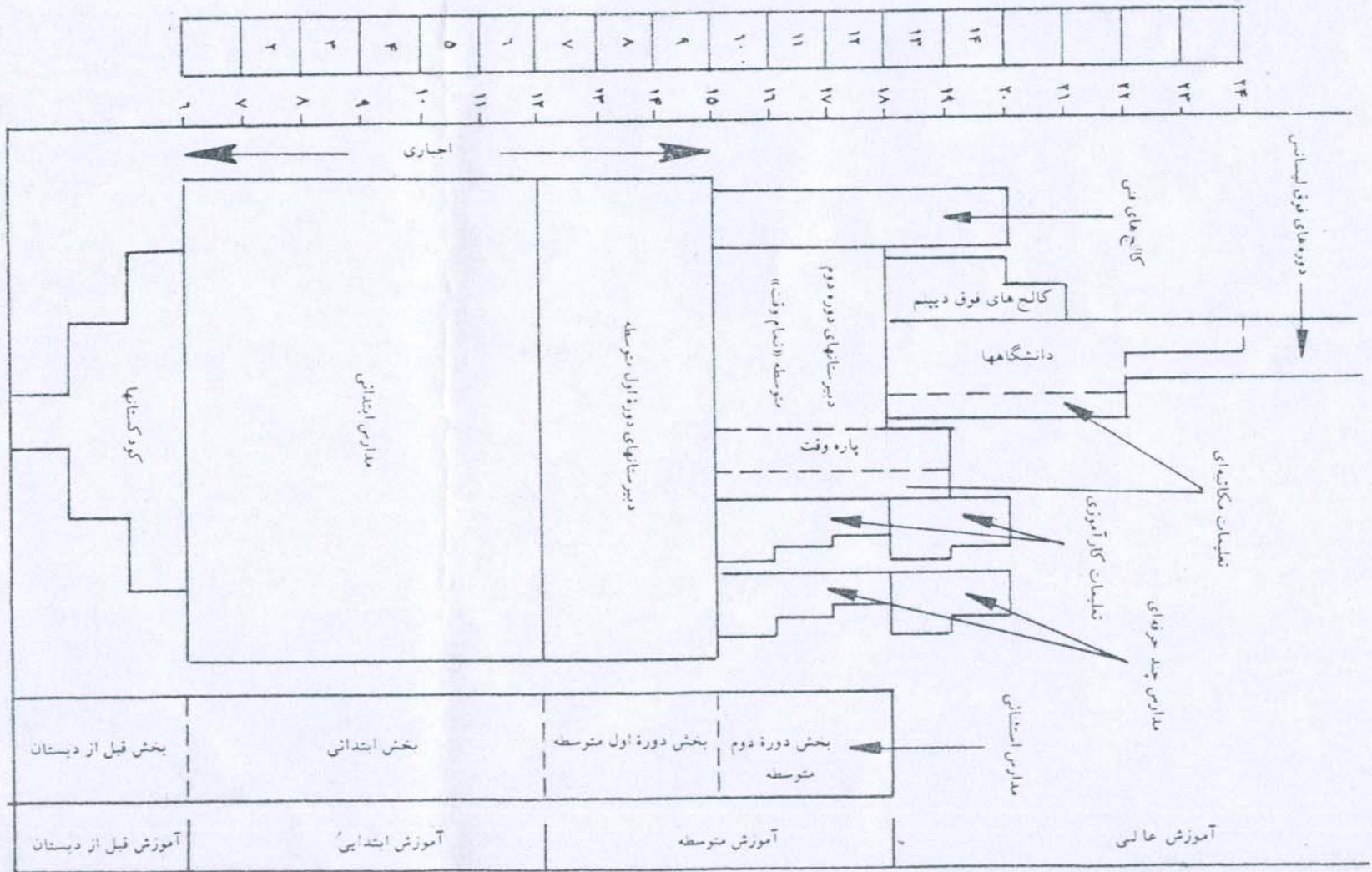
اهداف تعليم و تربيت دوره كودكستان عبارتند از:

- 1- پرورش عادات لازم براي زندگي سالم و شادي بخش
- 2- غني سازي تجارب زندگي گروهي كودكان
- 3- پرورش درك صحيح و تقويت نگرشي صحيح نسبت به وقايع زندگي .

4- هدایت و راهنمایی کودکان در فراگیری صحیح نسبت به وقایع زندگی .

5- تقویت و پرورش حس کنجکاوی و ابتکار از طریق بکارگیری ، موسیقی ، بازیها ، نقاش

نمودار مراحل تحصیلی در ژاپن :

۲- تعلیمات ابتدائی و دورہ ی اول متوسط (تعلیمات عمومی و اجباری) :

کلیہ کودکان بین سنین 6 الی 15 سال قانونا موظفند در دورہ 6 سالہ ابتدائی و مدارس اول متوسط کہ جمعا 9 سال است بہ تحصیل اشتغال ورزند .

★ دوره ابتدائي 6 سال است (6 تا 12 سالگي) .

★ در اين دوره تعليمات بصورت مختلف صورت مي گيرد .

★ يك معلم كار تدريس كلييه دروس را بعهده دارد .

★ دانش آموزانی که دوره‌ی شش سال ابتدایی را به پایان رسانده‌اند ملزم هستند در یکی از مدارس دوره‌ی متوسطه ثبت نام کنند.

★ این دوره هیچ معیاری برای ورود ندارد.

★ مدت تحصیل در این دوره سه سال است.

دوره دوم متوسطه :

سه نوع مدارس وظیفه تعلیمات دوره دوم متوسطه را برعهده دارند:

۱- مدارس تمام وقت روزانه

۲- مدارس نیمه وقت (روزانه و شبانه)

۳- مدارسی یا دبیرستانهای مکاتبه ای

★ کتابهای درس مدارس ابتدایی و متوسطه اول و دوم باید
بوسیله آموزش و پرورش تأیید شود.

★ محتوای کتاب توسط کارشناسان و متخصصان کتابهای
درسی وزارتخانه مورد بررسی قرار می گیرد.

برنامه تغذیه در دانش آموزان ژاپن :

کلیه کودکان مدارس ابتدایی و اول متوسطه و کلاسهای شبانه دوم متوسطه از برنامه غذایی رایگان بهره می گیرند .

سال تحصیلی در ژاپن :

سال تحصیلی منطبق با سال مالی است (اول آوریل تا 31 مارس)

تعطیلات در مدارس :

تعطیلات تابستانه ، زمستانه و بهاره است . تعطیلات درنواحی مختلف جغرافیائی متفاوت است .

آموزش عالی در ژاپن :

موسسات آموزش عالی در ژاپن شامل کالج هاي فوق ديپلم ،
دانشکده هاي فني و دانشگاههاست .

اهداف آموزش عالی در ژاپن :

- 1- تربیت حرفه ای برای مشاغل است که اساسا معلومات نظری را طلب می کند .
- 2- نشر و اشاعه معرفت علمی و ادبی و هنری
- 3- پیشبرد علوم و تکنولوژی

مؤسسات ودانشگاههایی که از مقام و کیفیت والایی برخوردارند عبارتند از :

دانشگاه توکیو ، کیوتو ف توهوکو ، کیوشو ، اوزاکا ، ناگویا و
هیروشیما

شرایط پذیرش دانشگاه‌های ژاپن :

★ بر اساس امتحانات ورودی و نمرات تحصیلی در دوره دوم متوسطه است .

★ علاوه بر آن هر دانشگاه یا دانشکده بر حسب معیارهای خاص از داوطلبان امتحان می‌گیرد .

★ تعداد دانشجویان خارجی مشغول به تحصیل در ژاپن نسبت به کشورهای دیگر کمتر است.

دلایل عدم موفقیت دانشجویان خارجی در ژاپن :

- 1- مسائل مربوط به تهیه مسکن و مایحتاج زندگی (گرانی).
- 2- مشکلات روانی و اجتماعی (فرهنگ ژاپنی).
- 3- پیچیدگی زبان ژاپنی در فراگیری آن .

مدارس اختصاصی کودکان معلول در ژاپن :

- 1- مدارس مخصوص نابینایان
- 2- مداری مخصوص ناشنوایان
- 3- معلولان جسمی و ذهنی

تربیت معلمان و دبیران در ژاپن :

★ معلمان دوره ی ابتدائی و دوره اول متوسطه در موسسات آموزش عالی و دانشگاهها و تربیت می شوند .

★ معلمانی که دوره ی دو ساله تربیت معلم را به پایان برسانند گواهینامه درجه دو معلمي دریافت می کنند .

★ معلمي که دوره چهار ساله تربيت معلم را به پايان
برسانند گواهينامه درجه يك دريافت مي کنند .

★ معلمان گروه يك به كار معلمي در سطح مدارس ابتدائي
و گروه دوم در اول متوسطه مي پردازند .

تسهيلات فرهنگى و رفاهى معلمان در ژاپن :

★ حقوق معلمان بر اسا دو عامل : تحصيلاات و مدت خدمت مشخص مي شود .

★ علاوه بر حقوق ماهيانه كليہ معلمان از كمكهاي نقدي برخوردار هستند .

تسهيلات و امکانات ورزشی (تربیت بدنی در ژاپن) :

★ به موجب قانون تعمیم تعلیمات اجتماعی مقامات دولت مرکزی و ایالتی موظفند امکانات ورزشی را برای عموم فراهم سازند .

★ جامعه ژاپن به ورزشهای سنتی و نوین علاقه خاصی دارند و دولت برای عموم مردم سرمایه گذاریهای فراوان انجام می دهد .

فصل چهارم

اشتیاق معنوی ملت ژاپن در بسط وگسترش آموزش و پرورش

هدفهای کلی :

آشنائی دانشجویان با اشتیاق معنوی مردم ژاپن در بسط
وگسترش آموزش و پرورش

هدفهای رفتاری فصل چهارم :

- 1- آموزش و پرورش عامل موثر در تحرك اجتماعي
- 2- وجود امکانات وسيع و متنوع آموزشي
- 3- تغييرات عميق در شكل و پيكره خانواده هاي ژاپني
- 4- توسعه و گسترش وسايل ارتباط جمعي در ژاپن

نیاز و ضرورت آموزش و پرورش :

مردم ژاپن به همان اندازه و حتی بیشتر از بهداشت و تامین مسکن به مسئله آموزش و پرورش بعنوان نیاز و ضرورت اساسی جامعه و خانواده می اندیشند .

عوامل توجه به آموزش و پرورش در ژاپن :

۱- عامل موثر در تحریک اجتماعی :

نخبگان ملی نقش روزافزون در حیات علمی و فرهنگی ،
سیاسی و اداری ژاپن دارند و جامعه ی ژاپن در دست آنان
قرار دارد .

۲- وجود امکانات وسیع و متنوع آموزشی :

با سرمایه گذاری برنامه های سنجیده دولت فراهم می شود .

۳- توسعه و بهبود اقتصادی :

به ویژه از سالهای 1950 به بعد که ساختارهای شغلی جامعه را دستخوش تغییرات نمود.

۴- تغییرات و تحولات عمیقی که در پیکره و ترکیب اعضاء خانواده پدید آمد:

تغییرات و تحولات زندگی ناشی از شهرنشینی و نو
آوریهای تکنولوژیکی و اجرایی وسیع تنظیم خانواده

۵- توسعه و گسترش وسایل ارتباط جمعی :

انتشارات وسیع روزنامه ها و مجلات تخصصی ، تکنولوژی
تلویزیون و

فصل پنجم

آموزش و پرورش و توسعه اقتصادی

هدفهای کلی این فصل :

آشنائی دانشجو با آموزش و پرورش و توسعه اقتصادی در
ژاپن .

هدفهای رفتاری فصل پنجم :

- 1- برنامه ریزی آموزش و پرورش و رشد اقتصادی
- 2- اقدامات جهت توسعه آموزش صنعتی
- 3- پیشنهادات رئیس اتحادیه مدیران صنایع ژاپن
- 4- مسائل و مشکلات نظام تعلیماتی امروز ژاپن

برنامه ریزی آموزش و پرورش و رشد اقتصادی ژاپن :

★ دوره بین سالهای 1945 تا 1951 به عنوان عصر
دموکراتیره کردن نظام آموزش و پرورش ژاپن نامیده می شود

★ تعلیمات صنعتی اساس توسعه صنایع و اقتصاد ژاپن
تلقی شد .

اقداماتی که توسط شوراهای آموزش صنعتی در سطح کشور بعمل آمد عبارت است از :

1- اصلاح محتوای دروس و شیوه های آموزشی .

2- مهیا ساختن وسایل و تجهیزات و ساختمان .

3- آموزشهای صنعتی و حرفه ای ضمن خدمت برای کارگران جوان .

4- آموزشهای عالی در زمینه ی علوم و تکنولوژی متحول و بهبود یابد .

بنا به پیشنهاد کمیته آموزش و پرورش و تربیت عملي ، طرحي
تحت عنوان متنوع سازي دوره ي تعليمات متوسطه به مرحله
اجرا گذاشته شد که باعث بالا بردن کيفي و کهي تعليمات
فني و صنعتي شد .

دوزخ امتحانات در ژاپن :

★ از عمده مسائل موجود در نظام آموزش و پرورش در ژاپن وجود امتحانات سخت و رقابت انگیز است فویا مدرسه در ژاپن کابوسی در بین دانش آموزان ژاپنی است .

★ رقابت شدید در امتحانات باعث بالا رفتن هزینه های آموزش و پرورش خانواده ها شده است .

★ نتیجه امتحانات پیوسته در بین جوانان ژاپنی خود کم بینی و یاس تحصیلی ایجاد کرده است .

فصل اول

آشنائی با سرزمین و مردم انگلستان

هدف کلی این فصل :

آشنائی دانشجویان با سرزمین و مردم انگلستان

هدفهای رفتاری این فصل :

1- ویژگیهای اجتماعی ، اقتصادی و اقلیمی سرزمین انگلستان

2- احزاب سیاسی انگلستان

ویژگیهای اجتماعی، اقتصادی و اقلیمی انگلستان :

★ انگلستان سرزمینی دارای آداب و سنت های قدیمی و مردم علاقه مند به حفظ موارث فرهنگی .

★ تا اواخر قرن نوزدهم آموزش اجباری فقط خاص گروهی از اشراف بود .

★ کلیسا و تشکیلات مذهبی وابسته به آن نخستین بنیانگذاران آموزشگاهها و دانشگاهها بودند .

مهمترین مصوبات نظام آموزش و پرورش انگلستان عبارتند از :

1- در سال 1833 برای اولین بار بودجه ای جهت آموزش و پرورش در بودجه عمومی کشور در نظر گرفته شد .

2- در سال 1870 نخستین قانون تعلیمات ابتدائی اجباری و همگانی طرح و اجرا شد .

3- در سال 1902 تعلیمات متوسطه اجباری و همگانی شد
و مدارس فنی در کالج‌ها آغاز گردید.

4- در سال 1902 قانون تشکیل هیئت‌های آموزش و پرورش
محلی و شورای ملی آموزش و پرورش به تصویب رسید.

5- در سال 1918 پس از تصویب لایحه ای بنام لایحه فیش شهریه کلیه مدارس ابتدائی حذف شد و هر دانش آموز بالاجبار تا پایان سن 13 سالگی در مدرسه به تحصیل مشغول شد.

6- در سال 1926 بر اساس گزارش هاد و تحصیلات متوسطه از حالت متوسط نظری درآمد و شامل تحصیلات متوسط عملی شد.

7- در سال 1944 قانون جدید گزارش فلیمینگ به تصویب رسید و نظام آب انگلستان شکل جدیدی به خود گرفت .

8- دو شورای آموزش و پرورش یکی برای انگلستان و دیگری برای ویلز اختصاص داده شده که به عنوان مشاوران وزیر انجام وظیفه کنند .

دو حزب مقتدر در انگلستان عبارتند از :

حزب محافظه کار و حزب کارگر در عرصه سیاست رقیب هم هستند .

حزبی که نمایندگان بیشتری به مجلس عوام معرفی کند می تواند نخست وزیر را انتخاب کند .

★ قوه قانون گذار در انگلستان از دو مجلس عوام و اعیان تشکیل شده است که نمایندگان مجلس عوام از طریق رای مردم به مدت پنج سال انتخاب می شوند .

★ اعضاي مجلس اعيان يا اشراف متشكل از لردهاي
موروئي يا انتصابي هستند . دو مجلس به عنوان نهادهاي
قانون گذار انگلستان مي باشند .

فصل سوم

سازمان و شیوه اداره ی امور آموزش و پرورش در انگلستان و ویلز

هدف کلی فصل سوم :

آشنائی دانشجویان با سازمان و شیوه اداره امور آموزش و پرورش در انگلستان و ویلز.

هدفهای رفتاری فصل سوم :

- 1- اصول اداره امور آموزش و پرورش انگلستان و ویلز
- 2- اختیارات دستگاه مرکزی آموزش و پرورش
- 3- نقش دستگاه مرکزی آموزش و پرورش

اصول اداره آموزش و پرورش انگلستان و ويلز :

★ تفويض اختيارات وسيع به مقامات آموزش و پرورش
نواحي.

★ ترغيب و تشويق موسسات و انجمن هاي داوطلب به
منظور سرمايه گذاري در شركت امور تربيتي .

★ اجتناب از امر و نهی صریح از طرف دستگاه مرکزی در
زمینه اداره امور تربیتی نواحی و مدارس و تحمیل نکردن نقطه
نظری در مورد برنامه ، سازمان مدارس ، شیوه تدریس
و استخدام معلم .

اختیارات دستگاه مرکزی تعلیم و تربیت انگلستان :

1- نظارت بر وسایل و تجهیزات آموزشی .

2- نظارت بر کیفیت ساخت مدارس و تعمیر و نگهداری
مدارس .

3- نظارت بر شهریه مدارس و خدمات داده شده .

4- نظارت بر آزادی عمل مسئولان آموزشی و خانواده ها در
زمینه تعلیم و تربیت .

اختیارات ادارات آموزش و پرورش نواحی :

1- تامین شیر و خوراک روزانه دانش آموزان .

2- تهیه و تدوین آئین نامه های آموزشی و نظارت بر انتخابی هیات رئیسه مدرسه .

3- استخدام و عزل كادر آموزشي

4- اجرائي قانون آموزش و همگاني و اجباري

5- تامین وسایل و شرایط لازم برای تعلیم و تربیت شاگردان
معلول .

6- احداث ساختمان و تامین و وسایل مورد نیاز کتابخانه های
عمومی ، میادین ورزشی .

فصل چهارم

هدف کلی فصل چهارم :

آشنائی دانشجویان بر چگونگی تعلیمات عمومی ، آموزش قبل از دبستان ، تعلیمات ابتدائی و متوسطه و نحوه ی مدیریت و هدایت آموزش و پرورش در مقاطع مختلف تحصیلی .

هدفهای رفتاری فصل چهارم :

1- مقاطع تعلیمات عمومی

2- انواع مدارس متوسطه (گرامر ، فنی ، جدید)

3- مدیریت و اداره امور مدارس

مقاطع مختلف آموزش در انگلستان و ویلز :

1- قبل از دبستان

2- تعلیمات ابتدائی

3- تعلیمات متوسطه

4- آموزش عالی

آموزش قبل از دبستان (۲ تا ۵ سالگی) :

1- مهدهای کودک (Nursery Schools)

2- کودکستانها (Kindergarten)

آموزش ابتدائی (Primary School):

★ اجباري است و از سن 5 سالگي شروع مي شود و در سن 12 سالگي به اتمام مي رسد .

★ دو مرحله جداگانه دارد : مرحله اول کودي و مرحله دوم خردسالي

هدف از تعلیمات ابتدائی :

★ فراهم ساختن امکانات و شرایط لازم برای رشد فکری و جسمی کودکان می باشد .

★ آمادگی لازم برای امتحانات +11 است .

★ خواندن و نوشتن و فراگیری اساسی حساب

★ مانوس شدن کودکان با موسیقی و هنر

آموزش متوسطه (Secondary Education):

۱- مدارس متوسطه گرامر:

★ از قدیمی ترین مدارس متوسطه است

★ از سن 11-18 سالگی برای ورود به دانشگاهها آماده می شوند.

★ در سال اول دروس عمومی و بتدریج جنبه اختصاصی دارد.

امتحانات G.C.E امتحان عمومی :

گواهینامه پایان دوره تعلیمات متوسطه است که به دو سطح عادی و پیشرفته ارائه می شود .

۲- مدارس متوسط فنی :

برای دانش آموزانی که علاقه به کار فنی دارند پس از دوره متوسطه به عنوان تکنسین جذب واحدهای صنعتی ، مشاغل فنی می شوند . گذراندن امتحان **G.C.E** در این دروس الزامی است .

مدارس متوسط جدید :

دوره این مدارس 5 ساله است و مهارتهای مانند بافندگی ،
حسابداری ، دفتر داری ، ماشین نویسی و ... آموخته می شود
در این دوره دانش آموزان کارنامه پایان تحصیلات بنام
G.S.E دریافت می کنند .

مدارس متوسط جامع :

★ دانش آموزان بدون گذراندن امتحان +11 وارد مدارس جامع می شوند .

★ تعلیمات شامل دو دوره ی سه ساله است (سه سال اول عمومی و سه سال دوم اختصاصی)

★ دانش آموزان با توانایی متفاوت در یک محیط پرورش می یابند و حداکثر بهره گیری از امکانات گوناگون بهره مند می شوند .

میدل اسکول یا مدرسه میانه :

★ آموزشهای در حد فاصل بین دوره ابتدایی و متوسط ارائه میدهد .

★ به دانش آموزان فرصت بیشتری می دهد تا تواناییهای خود را محک بزنند .

فصل پنجم

هدف کلی:

آشنائی دانشجویان با تربیت معلم و شرایط استخدام
داوطلبان شغل معلمي در انگلستان

هدفهای رفتاری این فصل :

1- شرایط پذیرش دانشجو در مراکز تربیت معلم

2- شرایط استخدامی داوطلبان ورود شغل معلمي

شرایط پذیرش دانشجو در مراکز تربیت معلم در انگلستان و ویلز :

شرط ورود به موسسات عالی و تربیت معلم داشتن (G.C.E)
در سطح عالی و حداقل سن 18 سال است .

شرط استخدام داوطلب معلمی :

دریافت گواهینامه ی معلمي و گذراندن يك دوره آزمایشي تا 2 سال استخدام مي شوند (گذراندن دوره تربیت معلم الزامي مي باشد).

فصل ششم

هدف کلی:

آشنائی دانشجویان با نظام آموزش عالی انگلستان و ویلز

هدفهای رفتاری این فصل :

1- آموزش عالی و شرایط ورود

2- دانشگاهها

3- مدارك و درجات دانشگاهي

آموزش عالی :

در سن 16 سالگی پس از پایان دوره اجباری تعلیمات متوسط جوانان مختارتند یکی از راههای زیر را انتخاب کنند :

1- در مدارس متوسط باقی مانده خود را برای ورود به دانشگاه آماده کنند .

2- به منظور ادامه تحصیل در يك از كالج های فوق دیپلم ثبت نام کنند .

3- مستقیماً وارد بازار کار شوند .

شرایط ورود به دانشگاهها :

★ دانشگاهها شرایط مقدماتی پذیرش در دانشکده ها و دانشگاهها را از طریق شورای مرکزی دانشگاهها اعلام می دارند .

★ داشتن گواهینامه G.C.E و حداقل از دو ماده درسی نمره عالی گرفته باشد .

مدارک و درجات تحصیلی دانشگاهی :

۱- دیپلم تعلیمات عالی :

معادل فوق دیپلم است و دوره 2 ساله دارد .

۲- درجه لیسانس :

دوره چهار ساله دارد . رشته های علوم انسانی و ادبیات را (B.A) رشته های علوم تجربی را (B.S) می نامند .

مدرک فوق لیسانس :

دوره 2 ساله است فوق لیسانس در رشته های علوم انسانی و ادبیات را (M.A) و رشته های علوم تجربی را (M.S) می نامند.

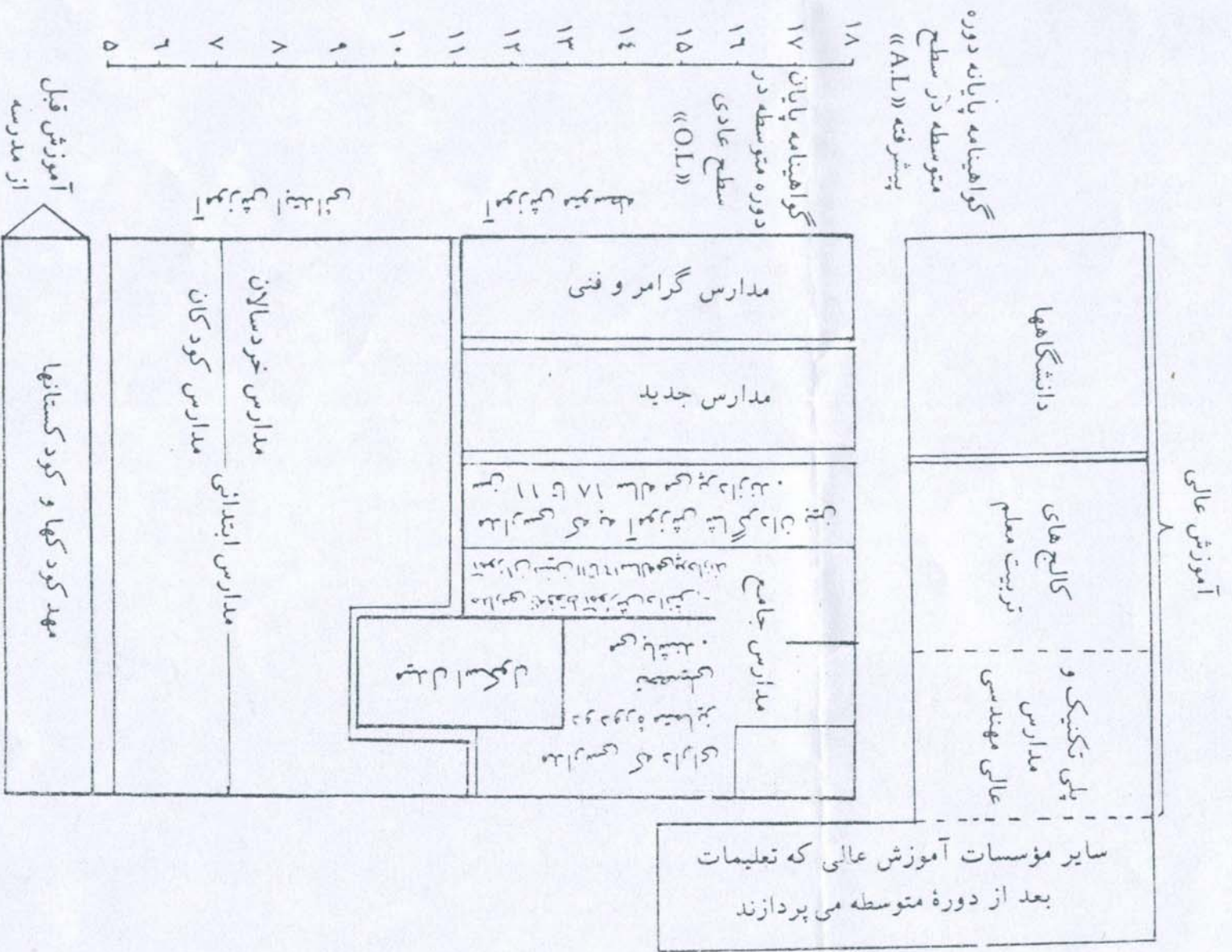
مدرک دکترا:

به دو رشته : دکترا در علوم انسانی و فلسفه را (Ph .D)
Philosophy Of Doctor
تجربی (D .Sc) Doctor Of Science
می نامند .

نمودار مراحل تحصیلی در انگلستان و ویلز :

نمودار مراحل تحصیلی در انگلستان و ویلز

«سال تحصیلی ۱۹۸۹»

* سیاست اخیر دولت انگلستان بر آنست که طی سالهای آینده بتدریج مدارس متوسطه فنی و گرامر را به مدارس متوسطه جامع تبدیل نماید.

www.salampnu.com

سایت مرجع دانشجوی پیام نور

- ✓ نمونه سوالات پیام نور : بیش از ۱۱۰ هزار نمونه سوال همراه با پاسخنامه
- تستی و تشریحی
- ✓ کتاب ، جزوه و خلاصه دروس
- ✓ برنامه امتحانات
- ✓ منابع و لیست دروس هر ترم
- ✓ دانلود کاملاً رایگان بیش از ۱۴۰ هزار فایل مختص دانشجویان پیام نور

www.salampnu.com